

СБОРНИК ТЕЗИСОВ

**МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ:
«СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ
РАЗВИТИЯ ИНФЕКТОЛОГИИ,
МЕДИЦИНСКОЙ ПАРАЗИТОЛОГИИ,
ЭПИДЕМИОЛОГИИ И
МИКРОБИОЛОГИИ»**

4-5 апреля
2023 года
Ургенч

Министерство здравоохранения
Республики Узбекистан

Ташкентская медицинская академия

Ургенчский филиал Ташкентской медицинской академии

Международная общественная организация
«Евро-Азиатское общество по инфекционным болезням»

Министерство здравоохранения
Республики Каракалпакстан

Федеральное бюджетное учреждение науки
Московский научно-исследовательский институт
эпидемиологии и микробиологии имени Г.Н. Габричевского

**Сборник тезисов международной
научно-практической конференции
«Современные тенденции развития
инфектологии, медицинской паразитологии,
эпидемиологии и микробиологии»**

4-5 апреля 2023 г.

Город Ургенч

THE IMMUNE SYSTEM OF PATIENTS WHO HAVE HAD A CORONAVIRUS INFECTION

Matyakubova A.U., Masharipova Sh.S.	22
CLINICAL COURSE OF NOSOCOMIAL PNEUMONIA IN PATIENTS ON LONG-TERM VENTILATOR	
Matyakubova A.U., Masharipova Sh.S.	23
THE PREVALENCE OF PARASITES IN THE CHILD POPULATION WITH THE DEVELOPMENT OF FUNCTIONAL PATHOLOGY OF ORGANS	
Mirxamidova S.M., Abdurashitova Sh.A., Muyassarova M.M., Karimbayev Sh.D.	24
COVID-19 PANDEMIYASINING TALABALAR RUHIY SALOMATLIGIGA TA'SIRINI O'RGANISH	
Muhammad Arsalan Ali Sajid	25
STUDY TO DISCUSS TWO APPROACHES REGARDING COVID-19 VACCINE EFFECTS IN PATIENTS WITH BLOOD CANCER	
Nazarov J.S.E.	26
SIL KASALLIGI GUMORAL IMMUNITETNING XUSUSIYATLARI	
Nazarov J.S.E.	27
FACTORS OF SOCIAL IMPORTANCE OF <i>M. TUBERCULOSIS</i>	
Nizamova S.A., B.M.Tadjiyev	28
BOLALARDA SKARLATINA KASALLIGINI DAVOLASHDA "SEKSTAFAG" BAKTERIOFAGINING KLINIK SAMARADORLIGINI BAXOLASH	
Nuraddinova M.B., Khaitbaev A.Kh.	29
TRADITIONAL USAGE OF <i>EUPHORBIA MILII</i> PLANT	
Otajanov Sh.Z.	30
THE EPIDEMIOLOGICAL AND ETIOLOGICAL STRUCTURE OF VIRAL GASTROENTERITIS IN HIV-INFECTED CHILDREN	
Raupov B.D., Karimova M.T., Abidov A.B., Anvarov J.A., Nazirov Sh.A., A'zamov O.F.	31
ICHAK LYAMBLIOZINI TASHXISLASHDA MINI PARASEP PROBIRKALARINI QO'LLASH NATIJALARI	
Sadullaev S.E., Matyakubova O.U.	32
ACUTE DIARRHEA IN HIV-INFECTED CHILDREN	
Saitgalina M.A.	33
QUANTIFICATION OF TREC AND KREC MOLECULES IN PATIENTS WITH COVID-19 BY REAL-TIME PCR	
Saitgalina M.A.	34
QUANTITATIVE ANALYSIS OF TREC AND KREC LEVELS IN THE BLOOD OF HIV-INFECTED PATIENTS	
Samatova L.D., Saidov A.B., Bobozhonova Sh.D., Kuchkarova Kh.R.	35
FREQUENCY OF TORCH INFECTION AMONG THE DONOR POPULATION IN THE REPUBLICAN CENTER FOR BLOOD TRANSFUSION	
Sedykh A. V., Ostankova Yu. V.	36
PCR OPTIMIZATION IN THE DIAGNOSIS OF HEREDITARY ANGIOEDEMA WITH NORMAL C1-INH (TYPE III)	
Serikova E.N., Ostankova Yu.V.	37
DIAGNOSTIC MARKERS OF PARENTERAL HEPATITIS B AND C AMONG DENTAL PATIENTS IN ST. PETERSBURG	
Serikova E.N., Ostankova Yu.V.	38
COMPARATIVE ANALYSIS OF THE PREVALENCE OF HEPATITIS B MARKERS AMONG PATIENTS OF HEMODIALYSIS CENTERS IN RUSSIA AND SERBIA	
Smirnov N.A., Nagibina M.V., Martinova N.N. Sidoruk L.M., Bessarab T.P.	39
ARVT OLAYOTGAN BEMORLARDA OIV BILAN BOG'LIQ MARKAZIY ASAB TIZIMINI ZARARLANISHI	

COVID-19 PANDEMIYASINING TALABALAR RUHIY SALOMATLIGIGA TA'SIRINI O'RGANISH

Mirxamidova S.M.¹, Abdurashitova Sh.A.², Muyassarova M.M.³, Karimbayev Sh.D.⁴

Toshkent tibbiyot akademiyasi, Toshkent, O'zbekiston

2020 yilda dunyo yangi virus pandemiyasiga duch keldi: SARS-CoV-2 (Covid-19), 2019 yil oxirida Xitoyda boshlangan va bir necha oy ichida butun dunyo bo'ylab tarqaldi. 16-mart kuni O'zbekistonda favqulodda holat joriy etildi va bosqichma-bosqich mamlakatning barcha shaharlari karantin uchun yopildi. Hukumat barcha ta'lim muassasalari ishini to'xtatib, o'zini-o'zi izolyatsiya qilish rejimini joriy qildi, barcha talabalar masofaviy ta'limga o'tdi. Kasallikning eng yuqori darajasi 2020-yilning iyul-avgust oylariga to'g'ri keldi, shu munosabat bilan yangi o'quv yilini masofaviy ta'lim formatida ham boshlashga qaror qilindi. Ijtimoiy ajratish choralari infeksiya tarqalishini sekinlashtirishda va sog'liqni saqlash tizimiga yukni kamaytirishda muvaffaqiyatli bo'lsa-da, ular oxir-oqibat talabalarining ijtimoiy izolyatsiyasini kuchaytirishi va ularning psixologik farovonligi va ruhiy salomatligiga ta'sir qilishi mumkin. Covid-19 pandemiyasi turli zarar ko'rgan aholining ruhiy salomatligiga e'tibor qaratdi. Ma'lumki, epidemiyalarning paydo bo'lishi yangi stress omillarini, jumladan, o'zi yoki yaqinlari uchun qo'rquv va tashvish, karantin tufayli jismoniy va ijtimoiy faollikni cheklash, shuningdek, turmush tarzining keskin o'zgarishi, aholiga yetarlicha ma'lumot berilmaslik va moliyaviy yo'qotishlarni keltirib chiqarishi mumkin. Covid-19ning psixologik ta'siri bo'yicha tadqiqotlarning aksariyati Xitoyning eng qadimgi nuqtalarida nashr etilgan. Vaqt o'tishi bilan Evropa, Amerika va boshqa mamlakatlarda ushbu muammoni o'rganishga qo'shildi. Bir nechta tadqiqotlar epidemiyalar paytida ruhiy salomatlik muammolarini baholagan bo'lsa-da, aksariyati tibbiyot xodimlari, bemorlar, bolalar va umumiy aholiga qaratilgan. Tadqiqotchilar talabalarining psixo-emotsional holatini o'rganishda respondentlarning 71% Covid-19 pandemiyasi tufayli ularning stressi va tashvishlari kuchayganini ta'kidladi. Ishtirokchilarning kamida 54 foizi Covid-19 ning ta'lim, salomatlik va turmush tarzi natijalariga salbiy ta'sirini (yengil, o'rtacha yoki og'ir) qayd etgan. Ishtirokchilarning aksariyati (91%) Covid-19 o'z sog'lig'i va yaqinlarining sog'lig'i uchun qo'rquv va tashvish darajasini oshirganini ta'kidladi. Tibbiyot oliygohlari talabalar orasida karantin talabalarni oilasi, o'rtoqlari va do'stlaridan hissiy jihatdan uzib qo'rganini va ularning umumiy unumdorligi va o'qish davomiyligini pasaytirganini aniqladi. 165 (56,12%) ayollar va 103 (43,64%) erkaklar "Fanlar mazmunini o'rganish va bajarishning yomonlashuvi"ni tavsiflovchi bayonotga to'liq qo'shildi. Ruhiy salomatlik muammolari talabalarining ta'lim olishiga asosiy to'siq bo'lib hisoblanadi, chunki bu o'quvchilarning motivatsiyasi, diqqatini jamlash va ijtimoiy o'zaro munosabatlariga ta'sir qilishi mumkin, bu esa talabalarining o'qishdagi muvaffaqiyati uchun hal qiluvchi omil hisoblanadi. Zamonaviy sharoitda muvaffaqiyatli o'rganishning eng muhim sharti sog'liqdir, shuning uchun uni saqlash va mustahkamlash muammosi juda dolzarbdir. So'nggi o'n yillikda yoshlarning funktsional holati va jismoniy rivojlanishi ko'rsatkichlarida sezilarli yaxshilanish kuzatilmadi. Talabalarining salomatligi ijtimoiy ahamiyatga ega. Tibbiyot talabalarining o'quv yuki texnik oliy o'quv yurtlari talabalariga qaraganda o'rtacha 2 baravar yuqori. Ularning sog'lig'i ko'rsatkichlari gumanitar va texnik yo'nalish talabalariga nisbatan pastroqdir. Covid-19 inqirozi birinchi navbatda jismoniy salomatlikka tahdid solsa-da, agar bartaraf etilmasa, jiddiy ruhiy salomatlik muammolariga olib kelishi mumkin. Hatto eng yaxshi paytlarda ham yaxshi ruhiy salomatlik jamiyat faoliyati uchun zarurdir. Ruhiy salomatlik har bir davlatning Covid-19 pandemiyasiga qarshi kurashish va tiklanish borasidagi sa'y-harakatlarining markazida bo'lishi kerak. Butun jamoalarning ruhiy salomatligi va farovonligi ushbu inqirozdan jiddiy ta'sir ko'rsatdi va zudlik bilan hal qilinishi kerak bo'lgan ustuvor vazifalardan biridir.

Xulosa: Ushbu tezis pandemiyaning dastlabki bosqichlarida Universitet talabalarining ruhiy salomatlik holatini tushunish va yuqori darajadagi qayg'u bilan bog'liq omillarni o'rganishga qaratilgan bo'lib, keyinchalik shunday vaziyatlarga to'qnash kelganda talabalar o'rtasida kelib chiqishi mumkin bo'lgan stresslarni oldini olishga qaratilgan choralalar ishlab chiqish zarurligini ko'rsatdi.